

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obno/2/2026
Identifikačné číslo spisu:	6125243241
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6125243241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Dariny Legerskej v právnej veci navrhovateľa: M&M CHRIEN, s. r. o., Sebechleby 270, 962 66 Sebechleby, IČO: 53 844 840, zastúpeného: JUDr. Ľubomír Ivan, Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 42 197 821, proti odporcovi 1/ Starohorská vinárska spoločnosť, družstvo, Sebechleby 418, 962 66 Sebechleby, IČO: 36 623 199, a odporcovi 2/ AUCHFARM s.r.o., Sebechleby 418, 962 66 Sebechleby, IČO: 47 545 038, obaja zastúpení: JUDr. Ľubomír Hlbočan, advokát, Vajnorská 20, 831 03 Bratislava, IČO: 31 772 854, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 66Cb/22/2025, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. októbra 2025, č. k. 41Cob/133/2025-275, takto

rozhodol:

I. Dovolanie navrhovateľa o d m i e t a .

II. Odporcom 1/, 2/ priznáva voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 66Cb/22/2025-78 zo dňa 27. marca 2025 výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi 1/ povinnosť zdržať sa užívania nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese G., obci Z., k. ú. Z., bližšie špecifikovaných vo výroku I. tohto uznesenia (ďalej aj „pozemky 1“). Výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi 2/ povinnosť zdržať sa užívania pozemkov vedených katastrálnym odborom Okresného úradu Krupina, nachádzajúcich sa v okrese G., obci Z., katastrálnom území Z., bližšie špecifikovaných vo výroku II. tohto uznesenia (ďalej aj „pozemky 2“), („pozemky 1“ a „pozemky 2“ spolu ďalej aj ako „pozemky“). Výrokom III. v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Výrokom IV. poučil odporcu 1/, že v právnej veci žalobcu Starohorská vinárska spoločnosť, družstvo, so sídlom 418, 962 66 Sebechleby, IČO: 36 623 199 voči žalovanému M&M CHRIEN, s. r. o., so sídlom Sebechleby 270, 962 66 Sebechleby, IČO: 53 844 840 sa môže žalobou vo veci samej domáhať náhrady škody spôsobenej žalobcovi neodkladným opatrením

alebo určenia, že žalovaný nemá právo brániť žalobcovi v užívaní predmetných nehnuteľností, s tým, že súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel a ustanovenie § 335 platí primerane. Výrokom V. poučil odporcu 2/, že v právnej veci žalobcu AUCHFARM s.r.o., so sídlom 418, 962 66 Sebechleby, IČO: 47 545 038 voči žalovanému M&M CHRIEN, s. r. o., so sídlom Sebechleby 270, 962 66 Sebechleby, IČO: 53 844 840 sa môže žalobou vo veci samej domáhať náhrady škody spôsobenej žalobcovi neodkladným opatrením alebo určenia, že žalovaný nemá právo brániť žalobcovi v užívaní predmetných nehnuteľností, s tým, že súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel a ustanovenie § 335 platí primerane. Výrokom VI. priznal navrhovateľovi voči odporcovi 1/ a odporcovi 2/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. d) CSP domáhal uloženia povinnosti odporcovi 1/ a odporcovi 2/ zdržať sa užívania pozemkov 1 a pozemkov 2 nachádzajúcich sa v Okrese G., v obci Z., k. ú. Z.. Navrhovateľ dôvodil tým, že obaja odporcovia opakovane nerešpektovali oprávnenie navrhovateľa užívať pozemky 1 a pozemky 2 na základe uzavretých nájomných zmlúv medzi navrhovateľom ako nájomcom a jednotlivými vlastníkami pozemkov ako prenajímateľmi. Navrhovateľ tvrdil, že na základe nájomných zmlúv bol oprávnený pozemky užívať na poľnohospodárske účely, pričom bolo počas trvania týchto nájomných vzťahov vylúčené, aby bez jeho súhlasu užíval pozemky niekto iný. Vo vzťahu k pozemkom evidovaným na LV č. XXXX uviedol, že na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený v konaní vedenom Okresným úradom Krupina, katastrálny odbor pod sp. zn. V-1129/2024, nadobudli tieto pozemky do bezpodielového spoluvlastníctva manželov O. Y. a Ing. O. Y., ktorí sú ich výlučnými vlastníkami v podiele 1/1. Navrhovateľ ďalej uviedol, že dňa 30. júla 2023 vyzval odporcu 1/ na upustenie od užívania pozemkov, avšak odporca 1/ považoval predmetnú výzvu za bezpredmetnú, nakoľko aj po jej doručení pokračoval v neoprávnenom užívaní a poškodzovaní pozemkov. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že v dôsledku skôr nariadeného neodkladného opatrenia týkajúceho sa iného pozemku začal odporca 1/ rešpektovať jeho užívacie právo a po zbere úrody v roku 2024 upustil od svojho protiprávneho konania. Navrhovateľ preto voči odporcovi 1/ doposiaľ žiadne kroky nerealizoval, avšak situácia sa zmenila dňa 16. februára 2025, kedy odporca 1/ a spolu s ním prepojený odporca 2/ začali pozemky opäť neoprávnene užívať. Odporca 1/ a odporca 2/ naďalej pozemky znehodnocovali a užívali, pričom na uvedené nemali žiadne právo, nakoľko toto právo prislúchalo v zmysle uzavretých nájomných zmlúv výlučne navrhovateľovi. Odporca 1/ a odporca 2/ i naďalej pokračujú v neoprávnenom užívaní pozemkov, a to aj po niekoľkých výzvach navrhovateľa na upustenie od ich užívania a oznámeniach o vykonaní ich zamerania. Odporca 1/ a odporca 2/ od 16. februára 2025 znova obhospodarovali poľnohospodársku pôdu, ku ktorej nemali žiadny právny vzťah a uvedeným konaním ju znehodnocovali. Navrhovateľ uviedol, že on sám už túto pôdu obhospodarováť nemôže, a to z dôvodu poškodenia ním založenej úrody. Dňa 17. februára 2025 a dňa 21. februára 2025 podal oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, nakoľko odporca 1/ a odporca 2/ užívali parcely, ktoré mal navrhovateľ v prenájme. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41Cob/8/2024-63 zo dňa 7. februára 2024. Uviedol, že k náprave neviedli ani privolania hliadok polície. Vyjadril presvedčenie, že konaním odporcov došlo k naplneniu podmienok na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by bola dosiahnutá trvalá úprava pomerov medzi ním a odporcami a nebolo by potrebné, aby vo veci podával návrh.

3. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatoval, že účel sledovaný navrhovaným neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, lebo to slúži iba na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, avšak právo na nerušený výkon užívacieho práva k nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy takouto pohľadávkou nie je.

4. Čo sa týka pozemkov evidovaných na LV č. XXXX pre okres G., obec Z., k.ú. Z., súd prvej inštancie dôvodil tým, že nakoľko z predložených dôkazov nemal zo strany navrhovateľa za preukázanej existencie akéhokoľvek užívacieho práva navrhovateľa k týmto pozemkom, nemal za osvedčenú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému by sa mala poskytnúť ochrana, a preto vo vzťahu k týmto

pozemkom nebolo možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

5. Vo vzťahu k ostatným pozemkom nariadil neodkladné opatrenie voči odporcovi 1/ a odporcovi 2/ a uložil im povinnosť, aby sa zdržali užívania pozemkov v rozsahu špecifikovanom vo výroku I. a II. svojho rozhodnutia. Takýto zásah do pomerov strán konania vyhodnotil ako zákonný, efektívny a proporcionálny, neprimeraným spôsobom nezasahujúci do práv odporcu 1/ a odporcu 2/, avšak umožňujúci navrhovateľovi riadny výkon užívacieho práva k pozemkom. Zároveň skonštatoval, že nariadením neodkladného opatrenia nedôjde k žiadnemu zásahu do práv odporcu 1/ a odporcu 2/, keďže títo nemali žiadne zákonné oprávnenie tieto pozemky užívať. Uzavrel, že samotné neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami, čím rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia konzumuje rozhodnutie vo veci samej (§ 324 CSP). Preto navrhovateľovi neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, ale v zmysle § 337 ods. 1 CSP poučil odporcu 1/ a odporcu 2/, že môžu podať žalobu vo veci samej a poučil ich o právnych následkoch s tým spojených (výroky IV. a V. napadnutého uznesenia). O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. Pretože navrhovateľ bol v konaní o nariadení neodkladného opatrenia neúspešný len v nepatrnej časti, priznal mu voči odporcovi 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), na odvolanie odporcov 1/, 2/ prvým výrokom svojho rozhodnutia zmenil v napadnutej časti I. a II. výrokovej vety uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Druhým výrokom uznesenie súdu prvej inštancie vo IV. a V. výrokovej vete zrušil. Tretím výrokom uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti VI. výrokovej vety zmenil tak, že odporcovi 1/ a odporcovi 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal. Štvrtým výrokom odporcovi 1/ a odporcovi 2/ priznal voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne zhrnul obsah vyjadrení strán konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Vyjadril sa tiež k právnomu názoru vyslovenému v rozhodnutí vydanom Krajským súdom v Banskej Bystrici pod č. k. 41Cob/8/2024-63 zo dňa 7. februára 2024 v konaní vedenom na tamojšom súde pod sp. zn. 41Cob/8/2024, na ktoré poukazoval navrhovateľ v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia v tomto konaní. V tejto súvislosti uviedol, že hoci uznesenie č. k. 41Cob/8/2024-63 zo dňa 7. februára 2024 bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako dovolacím súdom zrušené a Krajský súd v Banskej Bystrici opätovne v uvedenej veci rozhodol uznesením, sp. zn. 41Cob/103/2025 zo dňa 30. júla 2025 tak, že vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (podanému navrhovateľom totožným s navrhovateľom v tomto konaní, vedenom proti odporcovi totožnému s odporcom 1/ v tomto konaní) neznamená to, že závery prijaté v inom súdnom konaní sú záväzné aj pre toto súdne konanie. Odvolací súd zdôraznil, že v konaní sp. zn. 41Cob/8/2024, ktoré bolo následne vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cob/103/2025, postupoval podľa skutkovej a dôkaznej situácie zistenej v danom konkrétnom konaní. Z rozhodnutia v uvedenej veci bolo zrejmé, že v danom konaní bol odporca nečinný, následkom čoho sa stali skutkové tvrdenia navrhovateľa podľa § 151 ods. 1 CSP nespornými. Preto v uvedenom prípade Krajský súd v Banskej Bystrici vyvodil záver, že navrhovateľ listinnými dôkazmi predloženými v danom konaní v spojení s nespornými skutkovými tvrdeniami uvedenými navrhovateľom osvedčil dôvodnosť ním podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Ďalej odvolací súd poukázal na skutočnosť, že týmto konaní odporcovia v rámci podaného odvolania uviedli svoje skutkové tvrdenia, ktorými spochybňovali oprávnenosť navrhovateľom uplatneného nároku. Preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu zaoberať sa týmito námietkami, pričom odvolací súd dospel k záveru, že námietky odporcov boli dôvodné.

9. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že navrhovateľ za účelom osvedčenia splnenia predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia podložil svoje tvrdenia o neoprávnenom zásahu odporcov do jeho užívacieho práva Záznamom ORPZ vo Zvolene, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Krupina, Č: ORPZ_ZV_OPP5-29/2025-P zo dňa 17. februára 2025. Uvedeným záznamom príslušný

policajný zbor potvrdil navrhovateľovi, že v dňoch 16. februára 2025 v čase od 11:00 hod. a 17. februára sa v čase po 11:00 hod. na pozemkoch pohyboval poľnohospodársky mechanizmus. Navrhovateľ taktiež predložil Záznam ORPZ vo Zvolene, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Krupina, Č: ORPZ_ZV_OPP5-32/2025-P zo dňa 21. februára 2025, ktorým príslušný policajný zbor potvrdil navrhovateľovi, že dňa 19. februára 2025 v čase od 9:00 na pozemkoch jazdil traktor. Žiadne iné tvrdenia, dôkazy alebo iné skutkové okolnosti o neoprávnenom užívaní pozemkov však navrhovateľ v návrhu neuviedol a žiadne ďalšie listiny nepredložil. Odvolací súd akcentoval, že nakoľko zo strany odporcov došlo k spochybneniu skutkových tvrdení navrhovateľa o užívaní pozemkov, bolo na navrhovateľovi, aby voči námietkam predložil skutkové tvrdenia osvedčujúce, ktoré konkrétne parcely užíva odporca 1/ a ktoré odporca 2/. Zo strany navrhovateľa však nedošlo k predloženiu žiadnych listinných dôkazov, ktoré by skutočne osvedčovali, ktoré konkrétne parcely užíva odporca 1/ a odporca 2/.

10. Odvolací súd preto uzavrel, že námietka odporcov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je dôvodná. Súd prvej inštancie nevysvetlil, na základe čoho dospel k názoru o osvedčení skutočnosti, že odporca 1/ a odporca 2/ užíva práve tie pozemky, ohľadne ktorých navrhovateľ žiada, aby sa odporca 1/ a odporca 2/ zdržali ich užívania. Podľa názoru odvolacieho súdu zo skutkových tvrdení navrhovateľa uvedených v návrhu a k nemu pripojených dokladov nevyplynulo, že by navrhovateľ osvedčil, ktoré konkrétne parcely neoprávnené užíva odporca 1/ a ktoré odporca 2/. Napokon navrhovateľ v konaní neosvedčil ani to, že by akúkoľvek výzvu na upustenie od neoprávneného užívania pozemkov 2 zaslal aj odporcovi 2/.

11. Odvolací súd opätovne zdôraznil, že pokiaľ Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 30. júla 2025 v konaní sp. zn. 41Cob/103/2025 uložil odporcovi povinnosť zdržať sa užívania konkrétne určeného pozemku, je potrebné vziať na zreteľ, že rozhodovanie o každom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza z individuálnych skutkových okolností prejednávanej veci. V predmetnej veci, vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 41Cob/133/2025, neboli osvedčené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako tomu bolo v konaní vedenom pod sp. zn. 41Cob/103/2025, preto návrhu nebolo možné vyhovieť. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd odôvodnil aplikáciou § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na to, že v predmetnej veci ide o neodkladné opatrenie, ktoré má povahu veci samej a rozhodnutím odvolacieho súdu sa konanie končí. Pretože odporca 1/ a odporca 2/ boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní, priznal im proti navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ (ďalej aj ako dovolateľ) v zákonom stanovenej lehote dovolanie z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a § 420 písm. f) CSP. Predovšetkým mal za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec v otázke, pri riešení ktorej sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe vyjadrenej rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/15/2025 zo dňa 30. apríla 2025. Okrem toho namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhoval, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň aby rozhodol o povinnosti odporcov nahradiť mu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Dovolateľ argumentoval tým, že nesprávne právne posúdenie a odklon od ustálenej rozhodovacej praxe vyjadrenej Najvyšším súdom Slovenskej republiky (sp. zn. 1Obdo/15/2025 zo dňa 30. apríla 2025) spočíval v tom, že odvolací súd už vyjadril svoj právny názor v inej veci, ktorá vychádzala z rovnakého skutkového a právneho stavu. Dovolateľ poukázal na konanie vedené pod č. k. 41Cob/8/2024-63 zo dňa 7. februára 2024, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici zmenil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3Cb/112/2023-33 zo dňa 4. októbra 2023 a nariadil neodkladné opatrenie. V rámci odvolacieho konania vedeného pod č. k. 41Cob/8/2024-63 odvolací súd dôvodil tým, že dovolateľ bol oprávnený užívať nehnuteľnosť na základe nájomných zmlúv uzatvorených s prenajímateľmi a zároveň bol preukázaný zásah do užívacieho práva dovolateľa zo strany odporcu 1/. Ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1Obdo/15/2025 zo dňa 30. apríla 2025 nevyjadril

názor, že by dovolateľom uvedené dôvody - existujúce nájomné zmluvy a právo na užívanie, do ktorého bolo zasahované, neboli dôvodmi na nariadenie neodkladného opatrenia. Porušenie práva vzhľadom dovolateľ najmä v tom, že vyššie uvedený právny názor prijal ten istý senát (41Cob), ktorý sa absolútne od svojho vlastného právneho názoru odchyľil hrubým spôsobom.

14. K bodu 76. napadnutého uznesenia, v ktorom odvolací súd uviedol, že navrhovateľ žiadnymi relevantnými dôkazmi neosvedčil neoprávnený zásah odporcu 1/ a odporcu 2/ do pozemkov, dovolateľ vyjadril prekvapenie z toho, že nie sú dostatočným dôkazom na preukázanie zásahu do jeho práv podané trestné oznámenia, nakoľko uvedené pre Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 41Cob/8/2024-63 úplne postačovalo. Ku konštatovaniu odvolacieho súdu, že navrhovateľ námietky vznesené odporcami náležite nespochybnil, dovolateľ uviedol, že sa vždy jasne a zreteľne vyjadril ku všetkým skutočnostiam a riadne preukázal ním tvrdené skutočnosti. Podľa názoru dovolateľa odporcovia nevzniesli relevantné námietky, preto sa k nim nemohol náležite vyjadriť.

15. K argumentácii odvolacieho súdu uvedenej v bode 81. napadnutého uznesenia, kde odvolací súd dôvodil tým, že nielen v návrhu, ale ani v priložených listinných dokladoch, na ktoré sa navrhovateľ odvolával, neidentifikoval žiadne konkrétne úkony a postupy odporcov, ktorými malo dôjsť k zásahu do navrhovateľovho užívacieho práva, dovolateľ uviedol, že poukázal na podané trestné oznámenia, kedy v rámci trestného oznámenia zo dňa 17. februára 2025 bolo jasne a zreteľne uvedené, v čom spočíval neoprávnený zásah do jeho užívacieho práva zo strany odporcov. Dovolateľ tvrdil, že zo strany odporcov išlo o neprimeraný zásah, keď sa odporca 1/ a odporca 2/ pohybovali po pozemkoch svojou vlastnou technikou a prostredníctvom nej vykonávali práce napriek tomu, že právo užívať predmetné pozemky patrí jemu. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd vyvodil v hrubom rozpore s poskytnutými dôkazmi a predloženými listinami nepravdivé závery o tom, že navrhovateľ riadne neosvedčil neoprávnený zásah do jeho užívacieho práva.

16. K názoru odvolacieho súdu uvedeného v bode 82. napadnutého uznesenia, podľa ktorého „Odvolací súd tiež súhlasí s námietkou odporcu 2/, že navrhovateľ v konaní neosvedčil skutočnosť, že by akúkoľvek výzvu zaslal aj odporcovi 2/ na upustenie od neoprávneného konania“, dovolateľ uviedol, že takýto názor odvolacieho súdu nemá absolútne žiadnu oporu v CSP, pretože v rámci ustanovení § 324 - § 340 CSP týkajúcich sa neodkladného opatrenia, neukladá sa navrhovateľovi povinnosť vyzvať odporcu na upustenie od neoprávneného konania pred podaním samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dovolateľ poukázal na to, že ak aj v predošlom konaní poslal odporcovi výzvy, konal tak predovšetkým za účelom preukázania vôle dohodnúť sa s odporcami mimosúdny spôsobom bez autoritatívneho rozhodnutia. K dohode s odporcami však aj napriek výzvam nedošlo, preto jedinou jeho možnosťou bolo podať návrh na neodkladné opatrenie. Zdôraznil, že práve neodkladné opatrenie, ktoré bolo vydané v roku 2024 v konaní vedenom odvolacím súdom pod sp. zn. 41Cob/8/2024 zo dňa 07. februára 2024, zabezpečilo stav, kedy odporca 1/ na predmetnom pozemku viac nezasahoval do jeho užívacieho práva.

17. Odporcovia k dovolaniu navrhovateľa podali spoločne vyjadrenie, v ktorom vyjadrili nesúhlas s tvrdeniami a názormi navrhovateľa. Žiadali, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľa odmietol a priznal im právo na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedli, že dovolanie podané navrhovateľom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) a v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP nespĺňa zákonom stanovené náležitosti. Vyjadrili presvedčenie, že preukazovanie zásahu do užívacieho práva navrhovateľa len osvedčením o podaní trestného oznámenia je povrchné a mechanické. Podľa ich názoru dovolateľ ako navrhovateľ neosvedčil zásah do jeho užívacích práv takým relevantným spôsobom, aby bolo možné nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas navrhovateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 433 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa je potrebné odmietnuť (§ 447 písm. f) CSP).

19. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

20. Dovolací súd prvotne v preskúmvanej veci musel vyriešiť povahu rozhodnutia, teda, či uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo v napadnutej časti I. a II. výrokovej vety zmenené uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a to aj s ohľadom na tvrdenia dovolateľa uvedené v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Dovolací súd upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 21/2018, R 76/2018), z ktorej vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 CSP vtedy, ak má charakter rozhodnutia vo veci samej (ktoré konzumuje vec samu). Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo dňa 14. júna 2017 uzavrel, že „rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu“ (R 76/2018). Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 zo dňa 11. októbra 2017 dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba. Najvyšší súd tu prijal záver, že pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) sa zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej (R 21/2018). Voči takýmto neodkladným opatreniam (nemajúcim povahu rozhodnutia vo veci samej alebo nekonzumujúcim vec samú) nie je prípustné podať dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol dovolateľom podaný samostatne, bez toho, aby bola súčasne s ním podaná aj žaloba alebo, že by takáto žaloba vo veci samej na návrh o neodkladnom opatrení nadväzovala. Uvedené predbežné opatrenie vzhľadom na to, čo sa ním požaduje - aká úprava pomerov medzi stranami sporu - by konzumovalo vec samu, pričom v prípade jeho naplnenia, vzhľadom na povahu veci, by už nebolo potrebné domáhať sa takej istej úpravy pomerov, t. j. nebolo by potrebné podať žalobu s totožným výrokom. Naviac odvolací súd v predmetnej veci zmenil napadnuté uznesenie v I. a II. výrokovej časti tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, čím sa toto samostatné konanie s osobitnou povahou a procesnými pravidlami skončilo. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v predmetnom prípade ide o také uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému je možné podať podľa § 420 CSP dovolanie.

23. Dovolateľ videl naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v tom, že došlo k nesprávnemu procesnému postupu odvolacieho súdu v takej miere, že ním došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K takémuto porušeniu malo dôjsť tým, že odvolací súd pri posudzovaní splnenia podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia požadoval od navrhovateľa vyššiu mieru preukázania zásahu do jeho užívacieho práva, pričom podľa názoru navrhovateľa trvanie zásahu do jeho užívacieho práva malo byť odvodené od obavy, ktorá preukazuje, že k zásahom do jeho práva dochádza, pričom

táto obava vzniká už od momentu podpísania nájomných zmlúv s prenajímateľmi, od kedy bol pravidelne obmedzovaný a utláčaný na svojich právach. Dovolateľ skonštatoval, že jediná možnosť, ako sa brániť proti takémuto zásahu, je neodkladné opatrenie, ktorým sa uloží odporcovi 1/ a odporcovi 2/ povinnosť zdržať sa zásahu do jeho práv.

24. Dovolací súd uvádza, že podstata práva na spravodlivý súdny proces spočíva v možnosti fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces. Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť (nielen uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky a tvrdenia strán zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, vid' napr. sp. zn. II. ÚS 419/2021 a sp. zn. II. ÚS 120/2020), nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany.

25. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v rámci dovolania podaného z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 písm. f) CSP nie je možné preskúmať správnosť právnych záverov súdov nižšej inštancie. Dovolací súd však môže posúdiť, či súdy svoje rozhodnutie dostatočne logicky a zrozumiteľne odôvodnili, či ich závery majú základ v zistenom, resp. pre účely nariadenia neodkladného opatrenia v osvedčenom skutkovom stave, či je v napadnutom rozhodnutí riadne odôvodnené splnenie, eventuálne nespĺnenie jednotlivých predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia.

26. Dovolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu len v rozsahu namietanej vady uvedenej v § 420 písm. f) CSP, ktorá v sebe zahŕňa aj právo na riadne, zrozumiteľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Posúdil rozhodnutie napadnuté dovolaním a dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu spĺňa všetky predpoklady pre zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle vyššie uvedených zákonných požiadaviek.

27. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa majú upraviť pomery strán sporu, je osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a potreba bezodkladne upraviť pomery (napr. hrozba vzniku alebo rozšírenia škody, či inej ujmy, porušovanie alebo ohrozovanie práv navrhovateľa, hrozba zhoršenia jeho právnej pozície, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu). Jedným z predpokladov na nariadenie takéhoto opatrenia je aj splnenie podmienky primeranosti. To znamená, že tak, ako môže byť poskytnutá primeraná ochrana navrhovateľovi čo do ochrany jeho práv, aj zásah do práv odporcu pri nariadení neodkladného opatrenia musí byť primeraný. Osvedčenie nároku neznamena len osvedčenie, čo sa stalo a čo je medzi stranami nesporné, ale aj osvedčenie toho, že po právnom posúdení osvedčeného skutkového stavu možno predpokladať danosť práva, ktorému sa poskytuje neodkladná ochrana. Potreba úpravy pomerov musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav a že sa navrhovateľ musí domáhať ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby, pretože potreba upraviť pomery môže pretrvávajúť aj po určité dlhšie časové obdobie. Pri tzv. zdržovacích, či aktívnych vykonávacích nárokoch v návrhoch na neodkladné opatrenie, v rámci ktorých môže byť súdna ochrana navrhovateľovi efektívne poskytnutá už samotnými účinkami vykonateľného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, možno dosiahnuť aj trvalú úpravu pomerov neodkladným opatrením a vôbec nemusí nasledovať žaloba vo veci samej. Uvedené pripúšťa § 330 ods. 2 CSP, ktorý umožňuje nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

28. Dovolací súd teda v rámci podanej dovolacej námietky posúdil napadnuté uznesenie z hľadiska jeho preskúmateľnosti, t.j. či sú dôvody v rozhodnutí úplné, zrozumiteľné, dostatočné, logické, či reagujú na relevantné tvrdenia a námietky strán sporu. Taktiež, či dôkazy, ktorými osvedčoval dovolateľ naplnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, boli súdom hodnotené logicky, funkčne a teleologicky konzistentne, či ich hodnotenie nebolo zo strany súdov svojvoľné, teda či ich interpretácia neobsahuje v sebe ničím nepodloženú, účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku, a či nedošlo k zjavnému, ničím neodôvodnenému skutkovému omylu.

29. Po podrobnom oboznámení sa s obsahom spisu ako aj dôvodmi napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd dospel k záveru, že k pochybeniam, ako sú uvedené vyššie, v predmetnej veci nedošlo.

30. Podľa názoru dovolacieho súdu je z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé, že sa dôsledne zaoberal pre vec podstatnou argumentáciou strán, aplikoval príslušné právne normy a ich interpretáciu v danom prípade vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia. Zreteľne pritom vyjadril dôvody, pre ktoré nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd uzavrel, že z povahy návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o návrh, ktorý má povahu podania vo veci samej, a teda navrhované neodkladné opatrenia nemá mať len dočasný charakter, nakoľko absentuje bezprostredná väzba na konanie vo veci samej na základe žaloby. Zdôraznil, že pri neodkladnom opatrení, ktoré má mať trvalú povahu, je potrebné o to viac dôsledne osvedčiť splnenie základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v takej miere, ktorá s najväčšou pravdepodobnosťou umožňuje prijať záver o skutkovom stave tvrdenom navrhovateľom, čo v danom prípade pre absenciu akýchkoľvek relevantných, resp. konkrétnych tvrdení a dokladov zo strany navrhovateľa splnené nebolo. V súvislosti s preukázaním tvrdených skutočností bolo odvolacím súdom skonštatované, že dovolateľ nielen v návrhu, ale ani v priložených listinných dokladoch, na ktoré sa odvolával, neidentifikoval žiadne konkrétne úkony a postupy odporcu 1/ a odporcu 2/ a ich rozsah, ktorými malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do jeho užívacieho práva k predmetným pozemkom, t. j. neuviedol spôsob tohto zásahu, druh, charakter intenzity a jeho trvanie. Odvolací súd zdôraznil, že bolo povinnosťou dovolateľa osvedčiť také konkrétne konanie vo vzťahu ku konkrétnym pozemkom vo vzťahu k odporcovi 1/ a zároveň vo vzťahu k odporcovi 2/, ktoré by bolo možné identifikovať ako konkrétne konanie odporcu 1/ a odporcu 2/ neoprávnene zasahujúce do užívacieho práva navrhovateľa. Zároveň zrozumiteľne vo svojom rozhodnutí vysvetlil, v čom spočívala odlišnosť skutkových zistení v predmetnej veci a vo veci vedenej pod sp. zn. 41Cob/103/2025, v ktorej neodkladným opatrením uložil odporcovi povinnosť zdržať sa užívania konkrétne určeného pozemku.

31. Dovolací súd zdôrazňuje, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučné zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu skutočne došlo.

32. Právo na spravodlivý súdny proces neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Ústavný súd Slovenskej republiky sa už viackrát vo svojich skorších rozhodnutiach vyjadrili, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03 a napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/129/2018, 3Cdo/162/2018).

33. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia napadnutého dovolaním nevykazuje znaky arbitrárnosti či nepreskúmateľnosti z hľadiska obsahovej či logickej nekonzistentnosti alebo rozporu s príslušnou zákonnou úpravou CSP, a teda naplnenia podmienky nesprávneho procesného postupu takej

intenzity, ktorá by vo svojom dôsledku niesla so sebou vadu zmätočnosti konania z dôvodu porušenia práva strany na spravodlivý proces.

34. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá by zakladala porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f) CSP.

35. K dovolateľom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu dovolací súd konštatuje, že dovolanie v danej veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné nie je, a to s poukazom na § 421 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

36. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f) odmietol.

37. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a odporcom 1/ a 2/, ktorí boli v dovolacom konaní úspešní, priznal proti navrhovateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.